

INFORMACJA

o posiedzeniu Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą

nr posiedzenia: 45

data posiedzenia: 13 października 2022 r.

Porządek posiedzenia:

1. Informacja Związku Polaków na Litwie o sytuacji szkół polskich.

Posiedzeniu przewodniczył:

przewodniczący komisji Kazimierz Michał Ujazdowski.

W posiedzeniu uczestniczyli:

senatorowie członkowie komisji:

Paweł Arndt, Halina Bieda, Wiktor Durlak, Stanisław Gogacz, Ryszard Majer, Andrzej Pająk, Janina Sagatowska, Kazimierz Michał Ujazdowski, Józef Zając, Wojciech Ziemiak,

goście, m.in.:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów:

dyrektor Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą Joanna Kozińska-Frybes,

Ministerstwo Spraw Zagranicznych:

naczelnik wydziału w Departamencie Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą Barbara Sośnicka ze współpracownikiem,

Ministerstwo Edukacji i Nauki:

zastępca dyrektora Departamentu Współpracy Międzynarodowej Magda Witan,

Związek Polaków na Litwie:

prezes Waldemar Tomaszewski,

przedstawicielki szkół polskich na Litwie:

dyrektor Gimnazjum im. Longina Komołowskiego w Połukniu Renata Krasowska,
przedstawicielka komitetu rodzicielskiego w Szkole Podstawowej im. Andrzeja Stelmachowskiego w Starych Trokach Agnieszka Rynkevičienė.

Ad 1.

Komisja zapoznała się z informacją na temat sytuacji polskich szkół na Litwie.

Poseł do Parlamentu Europejskiego oraz prezes Związku Polaków na Litwie Waldemar Tomaszewski poinformował, że roku szkolnym 2022/2023 naukę w ok. 70 placówkach z polskim językiem wykładowym rozpoczęło ponad 12 tysięcy uczniów. Zgodnie z decyzją litewskiego ministerstwa edukacji od 2024 r. klasy w szkołach liczyć mają po 21 uczniów. Placówki mniejszości narodowych przez najbliższe 4 lata obowiązuje okres przejściowy,

w trakcie którego minimalna liczba uczniów w klasie to 12. Oznacza to, że po jego zakończeniu szkoły polskie mogą być masowo zamykane.

31 marca br. Rada Samorządu Rejonu Trockiego większością głosów podjęła decyzję o przekształceniu w filie 2 szkół z polskim językiem nauczania, Gimnazjum im. Longina Komołowskiego w Połukniu oraz Szkoły Podstawowej im. Andrzeja Stelmachowskiego w Starych Trokach, co w najbliższych latach będzie skutkowało ich likwidacją. Europeoseł i prezes Związku Polaków na Litwie Waldemar Tomaszewski wyraził opinię, że w ramach optymalizacji sieci szkół na Litwie litewskie władze centralne i samorządowe dążą do likwidacji polskiego szkolnictwa, co jest niezgodnie zapisami ramowej konwencji o ochronie mniejszości narodowych i traktatu polsko-litewskiego o współpracy.

Przedstawicielki szkół polskich z rejonu trockiego zwróciły uwagę, że władze samorządowe przerzucają odpowiedzialność na władze centralne, zaś władze centralne twierdzą, że decyzje w sprawie szkolnictwa są w gestii samorządów. Podkreśliły, że polskie szkoły są nie tylko placówkami edukacyjnymi, ale także centrami podtrzymywania polskiej tożsamości narodowej, kultury i integracji wspólnoty polskiej na Litwie.

Nad informacją przeprowadzono dyskusję. W dyskusji zabrali głos senatorowie oraz zaproszeni goście.

Obecni na posiedzeniu przedstawiciele resortów edukacji i spraw zagranicznych zapewniali, że władze polskie na wszystkich szczeblach prowadzą rozmowy z władzami litewskimi, ale – mimo zapewnień strony litewskiej – ta kwestia pozostaje nierozwiązana.

Przewodniczący komisji Kazimierz Michał Ujazdowski zapowiedział organizację wizytacji delegacji komisji w polskich szkołach na Litwie zagrożonych likwidacją.